conuri de lumină, proiectate de la rivaltă, a mărit acest neajuns. Cîteva lămpi aprinse simbolic și un figurant care să le „mucărească" ar fi fost mult mai în nota textului).

În pastorala lui Gessner și Florian, regizorul s-a dovedit mai inspirat, indicînd actorilor Liviu Crăciun (Mirtil), Ileana Iordache (Hloe), Mircea Cojan (Lizis) un emfatic ton patetic și totodată o timidă reținere, așa încît jocul lor a semănat cu acela al unor școlari care, de emoție, vorbesc cînd prea tare, cînd cu vocea gîtuită; totul pe un fundal foarte idilic, de munți dintre care răsare soarele, însoțit de ciripitul unor păsări nevăzute.

Au sunat foarte curat și ingenuu în rostirea fericită a actorului M. Cojan, cuvintele duioase și pilduitoare din finalul pastoralei: „Cel ce sacrifică ale sale, are drumul liber la fericire". Din reprezentarea lui *Mirtil și Hloe* n-a lipsit prologul scris și spus în 1816 de Asachi, pe care, acum, actorul Gh. Cristescu, plasat într-o ramă ce ne-a amintit de portretul cărturarului, lucrat de Schiavoni, l-a spus cu simplitate și căldură.

Mihai Florea

...ȘI LA TIMIȘOARA

Scriitorul Mihnea Gheorghiu a oferit publicului timișorean, într-o dimineață de duminică a lunii martie, o atrăgătoare expunere asupra vieții și operei lui Shakespeare. Ceea ce am prețuit mai întîi la Mihnea Gheorghiu a fost faptul că, din bogatul material documentar, pe care l-a folosit cu discernămînt, a elaborat o expunere captivantă prin claritatea și simplitatea ei. Pornind de la ideia de a înfățișa auditoriului o seamă de aspecte (multe din ele mai puțin cunoscute) din viața lui Shakespeare, conferențiarul a colorat expunerea cu date importante și menite să-l ajute pe cel ce ascultă, să-și completeze informația atît cu date asupra lui Shakespeare, cît și asupra epocii în care a trăit și a creat el. Am apreciat după aceea efortul de a umaniza această figură devenită aproape legendară, precum și grija de a evita o expunere prețioasă și erudită. Mihnea Gheorghiu este posesor al unei informații deosebit de amănunțite și foarte la zi, iar contribuția sa la răspîndirea operei și la cunoașterea adîncă a personalității aceluia care a lăsat în tezaurul culturii universale pe Hamlet și pe Ofelia, pe Lear, Macbeth, pe Romeo și Julietta, pe Othello și pe Falstaff, este pe cît de însemnată, pe atît de prețuită de publicul nostru (pentru care monografia shakespeareeană a lui Mihnea Gheorghiu a devenit o lucrare familiară).

Dar, o astfel de conferință obligă, prin nivelul la care situează întreaga manifestare, imprimînd ținută și seriozitate. Or, tocmai nivelul acesta n-a fost respectat în crimpeiul (de cel puțin o treime) din piesa Othello, prezentat din inițiativa, grija și cu oboseala actorului Dinu Gherasim.

Othello al lui Gherasim nu s-a putut apropia nici pe departe, nu de proporțiile dramatice pe care i le-a dăruit Shakespeare, dar nici măcar de datele elementare, prin care e îndeobște cunoscut acest popular personaj din galeria eroilor shakespeareeni. Oricît am recunoaște dificultatea de a întruchipa, într-un crimpei, un rol care are nevoie de desfășurare spre a se putea încarna în toată amploarea și nuanțarea lui, credem totuși că Dinu Gherasim și-a ales cam toate episoadele importante din piesă, în care Othello se află în situațiile cele mai diverse și mai elocvente, deci prielnice unei creații, chiar și numai sugerată. Faptul acesta ar fi putut da culoare și adîncime personajului, care, în interpretarea mai sus amintită, a rămas monoton, înapt vocal, unilateral ca posibilități de manifestare. Dinu Gherasim s-a păstrat doar la poza personajului, *a declamat* rolul, cu patetism și teatralitate, dar din punct de vedere emoțional, n-a trăit și n-a transmis drama lui Othello. Celebrul maur a apărut, de aceea, mai degrabă ca o parodie, adică tocmai ceea ce nu suportă acest personaj, căci drama sa, superficial tratată, devine comică, aproape o farsă.

M. Al.

VÎNĂTOARE DE TITLURI

Asistăm în ultimul timp, la un fenomen cel puțin ciudat. Spiritul inventiv al anumitor responsabili cu viața teatrelor se extinde, din cînd în cînd, și asupra titlului unei lucrări, procedînd din proprie inițiativă la prefaceri de diferite nuanțe. Se creează astfel impresia că un autor a scris și i se joacă mai multe piese simultan, cînd de fapt avem de-a face cu o singură lucrare, reprezentată sub diferite denumiri.

Acum un an, o singură comedie a circulat sub trei titluri: la Teatrul Armatei i se spunea *Suflete de hîrtie*, la Casa Centrală a Sindicatelor *Duminică în zi de*

www.cimec.ro

luni, la Teatrul de Stat din Pitești *Nici viu, nici mort* (Dihovicinii și Slobodskoi). Anul acesta, tot o singură comedie circulă (deocamdată) sub patru titluri: *Oaspeți nepoftiți, Dragoste la țară, Baron et Companie, Musafiri nepoftiți*, (Miloslav Stehlik).

Ce surpriză ne va aduce anul viitor?

Pentru că asemenea intervenții, care amintesc de *Peripețiile sărmanului prinț de Dania*, se întîlnesc din ce în ce mai des în practica activității teatrale. *Minunata pantofăreasă* a lui Federigo Garcia Lorca a devenit în altă parte... *nemaipomenită! Ultima etapă* a lui Erich Maria Remarque (publicată cu acest titlu și în caietul nr. 3 al revistei *Secolul XX*). se joacă la Teatrul Armatei sub denumirea *Lîngă poarta Brandenburg*. Aceasta în ceea ce privește traducerile.

O privire fugară asupra dramaturgiei originale ne va dovedi că și aici, în prezența și cu asentimentul autorilor, lucrări cunoscute sub un anumit nume, suferă aceeași rebotezare cu o indulgență candidă. *Iarba rea* a lui Aurel Baranga a revenit la microfon sub versiunea *Noaptea încercărilor*. *Vodă Cuza și Unirea* de Tudor Șoimaru s-a reprezentat simultan la București și Iași, sub două denumiri (la Iași devenind, mai modestă, *Povestea Unirii*).

Sîntem convinși că n-am epuizat exemplele. Dar nici n-am urmărit să le epuizăm. Am căutat doar să prezentăm un aspect al modului în care înțeleg unii oameni de teatru să-și etaleze originalitatea și... inconsecvența. Se pare că titlului unei piese de teatru i se acordă mai puțină importanță decît, să zicem, numelui autorului. De obicei, autorul este singura persoană îndreptățită să caute, să aleagă, să stabilească, să schimbe eventual, dar să impună apoi *definitiv* titlul lucrării sale. Este un privilegiu poate, în orice caz o datorie tot atît de elementară a creatorului, cum este și aceea de a da un nume personajelor, de a stabili un anumit loc și un anumit timp de acțiune, o anume succesiune și logică a replicilor ș.a.m.d Schimbarea arbitrară a titlului unei piese naște confuzii în mintea spectatorului și pînă la urmă neîncrederea lui în teatrul și autorul care-i oferă același „produs" sub altă etichetă. Asemenea schimbare este cu atît mai neindicată, cu cît titlul unei lucrări reprezintă chintesența ei; căci intențiile publicitare în titlurile pieselor au fost de mult abandonate în moravurile noastre teatrale.

C. P.

VULGARITĂȚI LA MICROFON

Masele de auditori ale posturilor noastre de radio au primit cu îndreptățită satisfacție reluarea — după o absență nejustificat de îndelungată — a emisiunilor de satiră și umor.

Înlocuirea fostului „Radio-magazin" cu emisiunea „La microfon, satira și umorul" n-a însemnat numai o formală schimbare de titulatură, ci și una substanțială de conținut. Folosind mijloacele specifice acestui gen atît de popular al cărui rol educativ este atît de pregnant, emisiunea „La microfon, satira și umorul" s-a relevat de la bun început, printr-o judicioasă selecție tematică, tratată cu mult bun gust și bun simț artistic, ca și prin promptitudinea cu care operează în actualitate. (De pildă, cupletul spus de H. Nicolaide cu tema „Cap Canaveral" sau „Scrisorile găsite" de Tudor Mușatescu, prezentate cu multă savoare de Al. Giugaru.)

Bine a procedat redacția acestei emisiuni, lărgind cercul colaboratorilor și apelînd pe lîngă condeiele, așa-zise cu „firmă", ale genului, și la alte elemente, care au adus multă prospețime și inventivitate în țintirea atacurilor lor satirice, înlocuind șabloanele prăfuite cu tipare noi, ceea ce a făcut să sporească nivelul calitativ artistic al emisiunii. S-a demonstrat astfel, cu deosebită eficiență, mai ales în programele „semnate" de Sașa Georgescu, N. Stroe, Alexandru Andy, George Mihalache, Mircea Crișan ș.a., — că nu există incompatibilitate între divertismentul umoristic și menirea sa educativă.

Din păcate, în unele emisiuni se mai strecoară concesii făcute gustului îndoielnic. Ne referim, îndeosebi, la duelul de... spirite dintre Mircea Crișan și N. Stroe care, departe de a străluci prin verva spumoasă, caracteristică ambilor comici, s-a transformat într-un schimb de vulgarități ce nu pot fi tolerate într-o emisiune radiofonică de ținută. Sensibil la împunsătura de floretă, de incisivă ironie, cu care Mircea Crișan îl țintește în plin în spectacolul *Dansul notelor* — transmis în cadrul emisiunii „La microfon, satira și umorul" — N. Stroe, în loc să se recunoască (cum ar spune chiar el) „touché" i-a servit în emisiunea următoare o ripostă care, satirizînd calitățile de imitator ale lui Mircea Crișan, a fost pe alocuri lipsită de o elementară decență.

Redacția emisiunii „La microfon, satira și umorul" trebuie să dea dovadă de mai multă exigență și să împiedice asemenea recrudescențe de vulgaritate în programele de care răspunde.

S. Massler

www.cimec.ro